U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Chrudimi** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Hradci Králové,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 11 C 145/2010: žalobce **M. G.**, a žalovaného **Českého telekomunikačního úřadu**, Velké náměstí 1, Hradec Králové,

t a k t o :

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 11 C 145/2010 **j e** soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným 29. 3. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Okresní soud v Chrudimi domáhal, aby zvláštní senát rozhodnul spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním jako soudem v občanském soudním řízení a Krajským soudem v Hradci Králové jako soudem ve správním soudnictví ve věci žaloby o neplatnost správního řízení.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Součástí spisu je rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové jako soudu správního ze dne 14. 9. 2010, čj. 30 A 30/2010 - 13. Jednalo se o usnesení vydané v řízení o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 13. 2. 2003, čj. 15119/2002-636-IV.výpr, kterým krajský soud žalobu odmítl. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutím, které žalobce napadl žalobou, mu uložil Český telekomunikační úřad povinnost zaplatit neuhrazené finanční plnění za telekomunikační služby, které mu poskytovala společnost Eurotel Praha, spol. s. r. o. na mobilní telefonní stanici. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu krajský soud uzavřel, že rozhodnutí žalovaného se týkalo soukromoprávní věci, tedy plateb za poskytnuté telefonní služby. Podle krajského soudu je proto k rozhodnutí ve věci příslušný soud v občanském soudním

řízení. Žalobce poučil, že může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat žalobu podle části páté o. s. ř.

Žalobce tak učinil a 12. 10. 2010 podal žalobu u Okresního soudu v Chrudimi, nazvanou jako „*žaloba na neplatnost správního řízení (ze dne 20. 12. 2002), vznesení podjatosti*". Předem vlastního rozhodování je nutné upozornit, že tato žaloba je zcela nekonkrétní, vulgární a lze z ní přes velké množství tvrzení s určitostí pouze naznat, že žalobce mimo jiné brojí proti povinnostem uloženým v rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 13. 2. 2003 (označené jako „rozhodnutí ze dne 18. 3. 2003", jedná se však o den, ve kterém rozhodnutí nabylo právní moci), čj. 15119/2002-636-IV-výpr.

Okresní soud v Chrudimi se závěry krajského soudu o příslušnosti soudů v občanském soudním řízení podle části V. o. s. ř. nesouhlasil a 29. 3. 2011 proto podal zvláštnímu senátu návrh na řešení kompetenčního sporu. Tvrdil, že žalobce napadá správní rozhodnutí, kterým mu byla uložena povinnost uhradit dlužné poplatky a hovorné za poskytnuté telekomunikační služby. Podle okresního soudu judikatura týkající se pravomoci a příslušnosti Českého telekomunikačního úřadu prodělala vývoj. Odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 11. 11. 2010, čj. Konf 60/2010 - 12, a na rozhodnutí ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7 (argument opakem). Podle okresního soudu z citovaných rozhodnutí plyne, že při posuzování pravomoci k rozhodování sporů vzniklých v právních vztazích týkajících se elektronických komunikací, jejichž předmětem je nárok na smluvní pokutu, je nutné vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Není-li dána v případě sporů v oblasti telekomunikace pravomoc pro projednání nároku ze smluvní pokuty, tím spíše není dána pravomoc pro projednání základu nároku.

Okresní soud dále tvrdil, že krajský soud věc rozhodl s odkazem na o. s. ř. ve znění platném po 1. 1. 2003, rozhodné okolnosti pro určení věcné a místní příslušnosti se však posuzují ke dni, který platí za den zahájení řízení, tedy ke dni, kdy soudu ve správním soudnictví došla odmítnutá žaloba.

Okresní soud z výše uvedených důvodů v souladu s § 104c o. s. ř. předložil věc zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi soudem v občanském soudním řízení a soudem správním se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 zákona 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Krajský soud v Hradci Králové v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla věc postoupena; zvláštní senát proto shledal, že se v

posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Podle § 7 odst. 1 o. s. ř. *„v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány“*. Tímto jiným orgánem je v případech, které stanoví zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“) a původně zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích (dále jen „zákon o telekomunikacích“), také Český telekomunikační úřad. Tomu tak byla svěřena nejen pravomoc rozhodovat ve věcech veřejného práva, ale také ve věcech práva soukromého – úzce specializovaných. Zákonodárce převedl rozhodování v některých soukromoprávních věcech na Český telekomunikační úřad z důvodu, že se jedná o specializovanou, technickou agendu, k čemuž je tento úřad dostatečně personálně a technicky vybaven.

Souhrnně proto nelze stanovit, zda o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu rozhodují soudy v občanském soudním řízení či soudy správní. Vždy je totiž nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí a porušení povinnosti. Při určování příslušnosti je zvláštní senát také zcela zásadně omezen již zmiňovaným § 7 odst. 1 o. s. ř., protože zákon o telekomunikacích – v současné době o elektronických komunikacích - představuje výjimku z pravidla, že o soukromoprávních sporech rozhodují soudy v nalézacím řízení.

Výše uvedené závěry jsou zřejmé i z dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu a Nejvyššího správního soudu, které při rozhodování o pravomoci či věcné příslušnosti charakter rozhodnutí správního orgánu rozlišovaly. Zvláštní senát konkrétně v usnesení ze dne 18. 9. 2007, čj. Konf 23/2006 - 6, vyslovil, že *„rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu o přidělení čísel (§ 69 a násl. zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích) a navazující rozhodnutí o poplatcích za přidělení čísla (§ 75 téhož zákona) je veřejnoprávní regulací v oblasti správy čísel. Rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí o poplatcích náleží soudu ve správním soudnictví“*.

Opačný závěr vyplývající z rozdílného charakteru rozhodnutí vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 9. 2003, čj. 6 A 60/2000 - 46: *„Rozhodnutí správního orgánu vydané na základě § 8 odst. 1 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, je rozhodnutím v soukromoprávní věci, neboť předmětem rozhodnutí je spor mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby o plnění za poskytnuté služby, tj. spor o povinnosti uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úhradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat. Sama skutečnost, že řízení je regulováno správním řádem, nemá pro posouzení soukromoprávního či veřejnoprávního charakteru věci význam, neboť všechny orgány veřejné správy, jejichž rozhodnutí se projednávají podle části páté občanského soudního řádu, ve znění*

účinném od 1. 1. 2003, se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva". Na těchto závěrech nic nemění ani následná změna právní úpravy.

V nyní posuzovaném případě proto musel zvláštní senát zjistit, zda rozhodoval Český telekomunikační úřad v soukromoprávní či veřejnoprávní věci. Z napadeného rozhodnutí správního orgánu zvláštní senát zjistil, že se řízení týkalo nezaplacených vyúčtování za poskytnuté telekomunikační služby ve výši 70 344 Kč. Správní orgán v rozhodnutí rozvedl, že M. G. neplatil vyúčtované částky za použití mobilní telefonní stanice. Český telekomunikační úřad svou příslušnost k rozhodnutí sporu vyvozoval z § 95 odst. 8 písm. d) zákona o telekomunikacích, který stanoví, že tento úřad v oblasti telekomunikačních služeb rozhoduje spory o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb. Český telekomunikační úřad rozhodnul, že je M. G. povinen zaplatit poskytovateli mobilní telekomunikační služby 70 344 Kč za dlužné poplatky a hovorné. Dále M. G. poučil o tom, že je oprávněn podat odvolání k předsedovi Českého telekomunikačního úřadu.

Při posuzování charakteru rozhodnutí lze odkázat na závěry, které vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 9. 2003, čj. 6 A 60/2000 - 46: ...„*jde o povinnost plnění za poskytnuté služby, tedy o povinnost uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úhradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem (tj. měsíční základní sazby a hovorného) a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat; řízení o takovém právu je proto třeba považovat za věc spadající do práva soukromého. I když otázky řízení se řídí obecnými předpisy správního řízení, rozhodující význam pro posouzení charakteru věci je právo hmotné, nikoliv právo procesní, neboť v případě věcí projednávaných podle novelizované části páté o. s. ř. jde vždy o rozhodnutí orgánu veřejné správy, který se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva*". Právní názor vyslovený v tomto usnesení lze použít i v nyní posuzované věci. Český telekomunikační úřad rozhodoval o nezaplacených částkách za poplatky a hovorné. Jednalo se o spor o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem. Právní vztah mezi těmito subjekty vznikl na základě smlouvy a žádosti o poskytování telekomunikačních služeb, mezi subjekty proto nelze shledat vztah podřízenosti a nadřazenosti. Účastník byl seznámen s podmínkami, za kterých byla telekomunikační služba poskytována a dobrovolně na tyto podmínky přistoupil. Protože byly naplněny požadavky stanovené v § 95 odst. 8 písm. d) zákona o telekomunikacích, mohl ve věci rozhodovat správní orgán. Protože také nelze zpochybnit, že platba nezaplacených částek za poskytnuté telekomunikační služby je soukromoprávním nárokem, byl správní orgán příslušný k tomu, aby vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci.

K otázce charakteru rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu lze tedy uzavřít, že tento správní orgán rozhodoval spor, který měl soukromoprávní povahu, protože se jednalo o platbu nezaplacených částek za poskytnuté telekomunikační služby. O žalobě proti rozhodnutí byl proto příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř.

Okresní soud v Chrudimi při podání návrhu však argumentoval rozhodnutími zvláštního senátu, která se týkají rozštěpení pravomoci ve věcech smluvní pokuty - nikoli však podle zákona o telekomunikacích, ale podle zákona o elektronických komunikacích. Zvláštní senát při rozhodování shledal, že závěry, které odvodil okresní soud, nelze použít. V rozhodnutí ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7, týkající se smluvní pokuty, vyslovil zvláštní senát, že *„o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné“*. Zvláštní senát rozhodnul, že smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, o kterém mohou rozhodovat jak soudy, tak Český telekomunikační úřad, je ale nutné zohlednit charakter povinnosti, která byla porušena – zde se jednalo o porušení povinnosti zaplatit úhradu za poskytnutou telekomunikační službu.

Aby ve věci mohl rozhodovat Český telekomunikační úřad, musí být v současné době naplněny podmínky stanovené v § 129 zákona o elektronických komunikacích, musí se tedy jednat o spor mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Nejsou-li tyto podmínky splněny, musí o soukromoprávních věcech vždy rozhodovat soud. Pokud by totiž zvláštní senát rozhodnul jinak, extenzivně by rozšiřoval pravomoc Českého telekomunikačního úřadu a omezoval by obecnou pravomoc soudů v občanském soudním řízení podle § 7 o. s. ř.

V souladu s výše uvedenými závěry v nyní posuzovaném případě rozhodl Český telekomunikační úřad o povinnosti zaplatit 70 344 Kč – aniž by bylo sporné, zda tak měl učinit tento správní orgán nebo soud. Zvláštní senát proto nerozhodoval jako v případech týkajících se smluvní pokuty, kdo je příslušný k rozhodování o porušené povinnosti či smluvní pokutě z ní vyplývající. Zvláštní senát se zabýval tím, jakým způsobem může žalobce brojit proti povinnosti, kterou mu již správní orgán – tedy Český telekomunikační úřad – uložil.

Zvláštní senát se při rozhodování o pravomoci a věcné příslušnosti omezil toliko na otázku, která soudní větev je příslušná k přezkoumání rozhodnutí správního orgánu o soukromoprávní věci. Nezabýval se tím, zda M. G. využil všechny možnosti obrany před podáním žaloby, tedy nezkoumal, zda měl a mohl podat odvolání k předsedovi Českého telekomunikačního úřadu. Dále nepředjímal, zda byla žaloba podána včas či zda okresní soud správně vymezil účastníky řízení, protože okruh účastníků se v řízení před správními soudy a soudy v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. značně liší. Tyto otázky posoudí okresní soud v dalším řízení samostatně. Zvláštní senát pouze uzavřel, že k projednání a rozhodnutí žaloby proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu týkajícího se nezaplacených plateb za poskytnuté telekomunikační služby je soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc Okresnímu soudu v Chrudimi (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Chrudimi pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. července 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu